

Den 6. december 2000 afgav jeg min endelige rapport om min inspektion den 19. august 1999 af Anstalten for domfældte i Nuuk.

I rapporten anmodede jeg om udtalelser fra anstalten, Politimesteren i Grønland og Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Med Direktoratet for Kriminalforsorgen's brev af 23. marts 2001 modtog jeg en udtalelse af 10. januar 2001 fra anstaltslederen ved Anstalten for domfældte i Nuuk og udtalelser af 16. februar og 5. marts 2001 fra Politimesteren i Grønland.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad pkt. 2.1. – Celler

I rapporten anmodede jeg om oplysning om eventuelle planer om udskiftning af celleinventar.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at celleinventaret vil blive repareret i det omfang, det er muligt. I det omfang det ikke er muligt vil inventaret blive udskiftet med nyt inventar. Direktoratet for Kriminalforsorgen har endvidere oplyst at direktoratet i slutningen af 1999 aftalte at den daværende anstaltsleder skulle gennemgå celleinventaret. Dette resulterede i en særbevilling på 33.600,- kr. til nyanskaffelser af celleinventar.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henstillede i rapporten at madrasser der ikke var fremstillet af brandhæmmende materiale blev udskiftet med madrasser der er fremstillet af sådant materiale.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der vil ske udskiftning således at de madrasser der ikke er fremstillet af brandhæmmende materiale vil blive udskiftet med madrasser der er fremstillet af sådant materiale.

Jeg tager det oplyste til efterretning idet jeg lægger til grund at udskiftningen er sket eller vil blive gennemført inden for kortere tid.

Ad pkt. 2.2. – Bade- og toiletforhold

Under inspektionen konstaterede jeg at der ikke var afskærmning af bruseafdelingen og jeg henstillede i rapporten at der blev etableret afskærmning af afdelingen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der vil blive ophængt bruseforhæng i de bruserum som ikke har et sådant.

Jeg tager det oplyste til efterretning idet jeg går ud fra at bruseforhæng nu er opsat.

Ad pkt. 2.4. – Opholds- og fritidsrum

I rapporten anmodede jeg om oplysning om hvorvidt de domfældte fra andre afdelinger end afdeling B har mulighed for at benytte afdelingens fællesrum og om hvorvidt de domfældte på afdeling B har mulighed for at benytte fællesrummet på afdeling A. Hvis det var tilfældet anmodede jeg om oplysning om hvorvidt der var fastsat nærmere regler for brugen af fællesrummene på afdeling A og B. I bekræftede fald anmodede jeg om at modtage kopi af reglerne.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at fællesrummet på afdeling B som er udstyret med diverse kondiredskaber kan benyttes af alle domfældte. Fællesrummet på afdeling A som er en egentligt opholds- og tv-stue, kan benyttes af domfældte fra såvel afdeling A som B. Der findes ikke skrevne regler om anvendelsen af lokalerne men det vil blive indført i anstaltens husorden.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig til det som anstalten har oplyst.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henstillede i rapporten at der blev foretaget istandsættelse af nogle bordplader og lamper i fællesrummet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst anstalten har oplyst at bordpladerne og lamperne vil blive reparerede i det omfang det er muligt. Såfremt det ikke er muligt vil de blive udskiftet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning idet jeg går ud fra at reparationer/udskiftningen nu er foretaget.

Ad pkt. 2.5. – Gårdtursareal

I rapporten konstaterede jeg at der var en uoverensstemmelse mellem to forskellige bestemmelser af 1. juni 1999 fra anstaltslederen om adgangen til gårdtur. Jeg henstillede til der blev bragt overensstemmelse mellem de to regelsæt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der er bragt overensstemmelse mellem de to regelsæt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.7. – Køkkenfaciliteter

I rapporten bad jeg om oplysninger om en renovering af nogle thekøkkener.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at renovering af thekøkkenerne vil blive iværksat i 2001.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 2.9. – Observationsceller

Jeg anmodede om en udtalelse om årsagen til at anstaltens observationsceller ikke var udstyret forskriftsmæssigt og jeg henstillede at de snarest blev bragt i forskriftsmæssigt stand – hvis dette endnu ikke var sket.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at årsagen til at observationscellerne ikke var udstyret efter forskrifterne var at allerede bestilt inventar ikke var nået frem fra Danmark. Observationscellerne er nu udstyret forskriftsmæssigt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Det er naturligvis uheldigt at observationscellerne i en periode ikke har været i forskriftsmæssig stand. Jeg foretager imidlertid ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 3.1. – Arbejde mv.

Jeg anmodede Politimesteren i Grønland om en udtalelse om hvorvidt tilbageholdt i anstalten har arbejdspligt. Jeg anmodede endvidere om en udtalelse om fritagelse af de domfældte som er pensionister fra beskæftigelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i brevet af 23. marts 2001 oplyst følgende:

”Politimesteren i Grønland har oplyst, at det følger af § 12, stk. 1, i bekendtgørelse om anstaltsophold i Grønland, at domfældte har pligt til at påtage sig beskæftigelse efter anstaltens bestemmelse. Det følger af § 35, stk. 1, i samme bekendtgørelse, at bestemmelserne i bekendtgørelsen tillige fin-

der anvendelse på tilbageholdte i det omfang hensynet til sikringen af tilbageholdelsens formål eller hensynet til sikringen af opretholdelse af orden og sikkerhed i anstalten, gør det nødvendigt, og det er foreneligt med tilbageholdelsens formål. § 35 henviser til kapitel 5, § 18 d i lov om rettens pleje, hvorefter tilbageholdte ikke må holdes afsondret fra andre mennesker eller i øvrigt undergives indskrænkninger i videre omfang end hensynet til sikringen af tilbageholdelsens formål eller opretholdelse af orden og sikkerhed i anstalten gør det nødvendigt.

Politimesteren i Grønland har endvidere oplyst, at bestemmelsen i § 1, stk. 1, i anstaltslederens bestemmelser vedrørende beskæftigelse af anstaltens indsatte, hvorefter alle domfældte og tilbageholdte har pligt til at påtage sig beskæftigelse efter anstaltens bestemmelser, således ses at være i overensstemmelse med de gældende regler.

Tilbageholdte har således arbejdspligt, idet det dog bemærkes, at de i modsætning til domfældte ikke kan arbejde uden for anstalten. Tilbageholdte skal således, i lighed med domfældte, der ikke kan beskæftiges uden for anstalten, udføre arbejde i anstalten.

For så vidt angår domfældte, der er pensionister, har Politimesteren i Grønland oplyst, at disse som udgangspunkt er undergivet arbejdspligt som øvrige domfældte. Der vil som oftest være tale om førtidspensionister muligvis med handicap. Den fungerende anstaltsleder har oplyst, at der i hvert enkelt tilfælde tages hensyn til den enkelte, der ikke vil blive pålagt arbejdsopgaver, som belaster den pågældendes handicap.

Direktoratet kan henholde sig hertil. Supplerende kan det oplyses, at Den Grønlandske Retsvæsenkommission forventes at fremsætte forslag om, at de tilbageholdte ikke bør have pligt til beskæftigelse, men adgang hertil, såfremt de ønsker det”.

Det oplyste om domfældte pensionisters beskæftigelse giver mig ikke anledning til bemærkninger. Under hensyn til at Den Grønlandske Retsvæsenkommission forventes at fremsætte forslag om at tilbageholdte ikke bør have arbejdspligt, men adgang til arbejde hvis de ønsker det foretager jeg mig efter omstændighederne ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 4.4. – Lægebetjening

I rapporten pegede jeg på nogle forskelle i formuleringen af muligheden for at blive tilset af en læge efter indsættelsen i anstalterne henholdsvis i Nuuk og Qaqortoq. Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at Politimesteren i Grønland har oplyst at reglerne vil blive ændret således at det i begge tilfælde vil fremgå at de domfældte får tilbud om lægefremstilling ved indsættelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 4.7. – Orientering om vilkår for opholdet

Jeg anmodede i rapporten om at modtage en kopi af den skriftlige vejledning om orientering om vilkår for opholdet som jeg forstod var under udarbejdelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at der alene foreligger en husorden af 15. september 1997 og at det må bero på en misforståelse at en vejledning var under udarbejdelse.

Jeg foretager ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 9.1.2.1. – Foreløbig anbringelse i enrum

I rapporten henviste jeg til bestemmelserne i § 3, stk. 2, i bestemmelser om adgang til at anbringe domfældte i de grønlandske anstalter i enrum hvorefter den domfældte snarest muligt efter anbringelsen skal orienteres om begrundelsen for den foreløbige enrumsanbringelse og have lejlighed til at udtale sig. Jeg bemærkede at det af en stor del af rapporten ikke udtrykkeligt fremgik hvorvidt der var forholdt i overensstemmelse hermed. Jeg henstillede at der blev gennemført en praksis der sikrer at der ved afgørelser om anbringelse i enrum forholdes i overensstemmelse med bestemmelserne og at det skal fremgå af rapporten at den domfældte har haft lejlighed til at udtale sig og har modtaget en begrundelse for anbringelsen med angivelse af hovedindholdet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at det vil blive indskærpet at der skal forholdes i overensstemmelse med bestemmelserne, og at det skal fremgå af rapporten, at den domfældte har haft lejlighed til at udtale sig og har modtaget en begrundelse for anbringelsen med angivelse af hovedindholdet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Idet jeg går ud fra at indskærpelsen nu er sket foretager jeg ikke videre vedrørende dette spørgsmål.

Ad pkt. 9.1.2.2. – Endelig anbringelse i enrum

I rapporten henstillede jeg at der blev gennemført en praksis i overensstemmelse med bestemmelserne i § 2, stk. 3, om procedureregler i forbindelse med afgørelser om enrumsanbringelser, disciplinære foranstaltninger og overførsel til anden anstalt og hvorefter alle afhøringer skal overhøres af et personalemedlem, og den indsatte ved afhøringen kan vælge at lade sig bistå af en anden person. Jeg henviste til at det af rapporten bør fremgå hvem der har overværet afhøringen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at afhøringen i fremtiden vil ske i overensstemmelse med bestemmelserne og at det vil fremgå af rapporten hvem der har overværet afhøringen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg henviste i min rapport til at det af de rapporter, hvor den domfældte ikke har ønsket at underskrive rapporten ikke fremgår om den domfældte har modtaget en mundtlig begrundelse for afgørelsen. Jeg henstillede at der blev gennemført en praksis, der sikrer at det fremgår at rapporten, at den domfældte efter bestemmelser i § 2, stk. 5, i bestemmelser om procedureregler i forbindelse med afgørelse om enrumsanbringelse, disciplinære foranstaltninger og overførsel til anden anstalt har modtaget en mundtlig begrundelse for afgørelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at det i fremtiden vil blive sikret, at det fremgår af rapporten, at den domfældte i overensstemmelse med bestemmelserne har modtaget en mundtlig begrundelse for afgørelsen.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 9.2.2. – Betingelser for magtanvendelse

Jeg anmodede i rapporten om en udtalelse om magtanvendelse i et konkret tilfælde hvor det i rapporten var anført: ”under episoden er der udelukkende anvendt normale puf og skubteknikker”.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten ikke har kunnet redegøre nærmere for hændelsen idet den daværende anstaltsleder ikke længere er ansat ved anstalten.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har udtalt at det er direktoratets opfattelse ud fra formuleringen i rapporten at det må antages at der har været

anvendt puf og skubteknikker, hvilket ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne. Direktoratet for Kriminalforsorgen finder dette beklageligt og har meddelt politimesteren dette.

Jeg er enig med Direktoratet for Kriminalforsorgen og foretager ikke videre.

Ad pkt. 9.3.6. – Kompetence

I rapporten bemærkede jeg at der ved anbringelse i sikringscelle efter bestemmelsernes § 11 skal ske underretning af anstaltsleder/bagvagt ”så hurtigt som muligt”. En tilsvarende regel findes ikke for så vidt angår anbringelse i observationscelle. Jeg anmodede om en udtalelse om hvilken praksis der følges ved anbringelse i observationscelle med hensyn til underretning af anstaltsleder/bagvagt.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst at anstalten har oplyst at man i praksis følger § 11 i bestemmelsernes (om anbringelse i sikringscelle). Det betyder at anstaltslederen selv træffer afgørelsen når han er tilstede. Hvis han ikke er tilstede vil det være den tjenestegørende vagtmester der træffer afgørelsen. På visse andre tider f.eks. ved nattjeneste vil det være den ansvarlige på området der træffer beslutningen. Anstaltslederen eller overvagtimesteren vil altid blive underrettet så hurtigt som muligt. Det vil sige fra to til ti minutter efter episoden og om fornødent komme tilstede i anstalten.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad pkt. 10 – Opfølgning

Jeg betragter herefter inspektionssagen som afsluttet.

Ad pkt. 11 – Underretning

Denne opfølgingsrapport sendes til anstaltslederen ved Anstalten for domfældte i Nuuk, Politimesteren i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Det Grønlandske Kriminalforsorgsnævn, Folketingets Retsudvalg og de domfældte i anstalten. Rapporten vil i grønlandsk udgave blive eftersendt til anstalten.

Inspektionschef
Lennart Frandsen